

DE IURE

INFORMAČNÝ OBČASNÍK NAJvyššieho súdu slovenskej republiky

Andrea Moravčíková: Sudca aplikuje a interpretuje právo výlučne v záujme spravodlivosti

Zuzana Flaková: Práca funguje, ak sú ľudia v tíme namotivovaní a stmelení

Homeoffice – úradná práca v domácom prostredí

1/2021

EDITORIÁL

3 Predseda NS SR

ROZHOVOR

- 4 Andrea Moravčíková: Sudca aplikuje a interpretuje právo výlučne v záujme spravodlivosti
- 9 Zuzana Flaková: Práca funguje, ak sú ľudia v tíme namotivovaní a stmelení
- 17 Ivana Mičková: Sme na ceste modernizácie Najvyššieho súdu a zvyšovania jeho dostupnosti občanom

INFORMUJEME

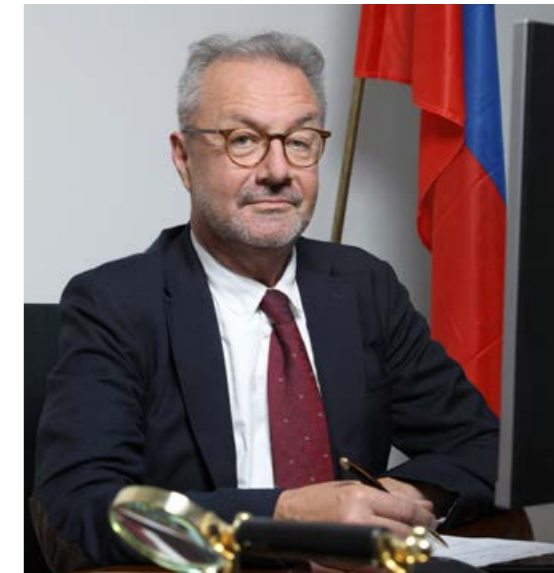
- 20 Projekty ako nástroj zavádzania zmien na Najvyššom súde
- 21 „Zefektívnený Najvyšší súd – fáza 1“ v kocke
- 24 Homeoffice – úradná práca v domácom prostredí
- 28 Aktuality ako dôležitý zdroj informácií

DE IURE INFORMAČNÝ OBČASNÍK NAJvyššieho súdu SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Forma: elektronická, vo formáte PDF | **Šéfredaktor:** Mgr. Alexandra Važanová, **Redaktori:** Mgr. Eva Hruzíková, JUDr. Radovan Hvizdoš, JUDr. Norbert Ostró, E.MA, LL.M., JUDr. Dušana Remetová, Mgr. Samuel Rybníkár, PhD., Mgr. Róbert Šimonič, JUDr. Eva Vargová, JUDr. Slávka Viteková, Mgr. Ivana Nittmannová | **Redakčná rada:** JUDr. Ján Šikuta, PhD. – predseda, JUDr. Andrea Moravčíková, PhD. – podpredsedníčka, JUDr. Zuzana Flaková – členka, JUDr. Jana Bajánková – členka, JUDr. Katarína Pramuková – členka, JUDr. Jozef Milučký – člen, JUDr. František Mozner – člen | **Grafický návrh, technické a grafické spracovanie:** Richard Hába | **Editorka:** Mgr. Zuzana Maslišová **Adresa redakcie:** DE IURE, Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, 814 90 Bratislava | **E-mail:** tlacove@nsud.sk | © Najvyšší súd Slovenskej republiky | Neoznačené fotky sú z archívu NS SR | Bratislava 2017 | ISSN 2453-8558

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

do svojho funkčného obdobia som nastupoval s odhodlaním postupne posúvať veci k lepšiemu. Predpokladal som, že v tejto dobe, takmer rok po mojom vymenovaní, budem komunikovať pozitívne správy o skracovaní dĺžky súdnych konaní, o zvyšovaní dôveryhodnosti Najvyššieho súdu či zlepšovaní materiálno technického zázemia pre sudcov a všetkých zamestnancov. Realita je však iná. Najvyšší súd je personálne poddimenzovaný, čo má priamy negatívny dopad na dĺžku konaní. Čo sa týka témy dôveryhodnosti, po udalostiach, keď korupčné škandály zasiahli aj justičné prostredie, jej prinavrátenie či vybudovanie bude behom na dlhé trate. Ani v oblasti zázemia pre sudcov to nejde tak rýchlo, ako som si myslel, a na naše zrekonštruované sídlo si ešte nejaký ten čas budeme musieť počkať. Do toho celého prišla pandémia, ktorá nás zasiahla tak v súkromnom, ako aj pracovnom živote.

Napriek týmto nepríjemným okolnostiam som presvedčený, že spoločne všetko preklenieme, naučíme sa tešiť aj z malých posunov vpred a krok po kroku sa dopracujeme k želanému stavu. Aktuálne veľkou výzvou pre mňa zostáva vysporiadanie sa so situáciou, ktorá súvisí so vznikom Najvyššieho správneho súdu. Je pochopiteľné, že ministerka spravodlivosti chce túto novú inštitúciu obsadiť transparentne a každý, kto v nej chce pracovať, sa musí o miesto riadne uchádzať. A to sa týka aj našich sudcov zo správneho kolégia. Tí, ktorí o prácu v tejto inštitúcii záujem prejavia, prejdú riadnym výberovým konaním. No sú aj takí, ktorí chcú zostať na Najvyššom súde, a tak je mojou povinnosťou zaradiť ich do jedného zo zvyšných troch kolégií. Situácia to nebude jednoduchá, no verím, že spoločným úsilím ju zvládneme k spokojnosti všetkých. S nastavenou legislatívou nič neurobíme, a tak nás čaká spoločne veľa práce.

Musím však povedať, že sa na súde snažíme robiť všetko pre spokojnosť sudcov a verejnosti. Robíme všetko pre to, aby prebehlo každé jedno konanie čo najrýchlejšie a aby sme mali kvalitné rozsudky. Časy sa menia, doba sa neustále posúva vpred, veľa procesov v štáte sa elektronizuje. Elektronická komunikácia či elektronické fungovanie je dnes už bežnou súčasťou každodenného života, preto v tomto smere nesmieme zaostávať. Pomôže nám v tom nový informačný systém Najvyššieho súdu. Sme inštitúcia, ktorá pracuje s nespočetným množstvom údajov, informácií. Čím je ich viac, tým je náročnejšie ich spracúvanie a vyhodnocovanie, čo môže v konečnom dôsledku výrazne spomaliť rôzne procesy, a to si v dnešnej dobe a s našimi cieľmi nemôžeme dovoliť. Správne nastavený systém šetrí nielen čas, ale aj náklady. Veľký prínos bude mať jednak smerom k vnútornému chodu organizácie, k sudcom a zamestnancom, ale aj voči verejnosti. Smerom dovnútra sa vytvorí centrálné úložisko všetkých rozhodnutí Najvyššieho súdu, no významný prínos bude systém mať aj pre verejnosť. Vyhľadávanie rozhodnutí na našom webe bude nastavené tak, aby bolo čo najjednoduchšie, najprehľadnejšie a užívateľsky prívetivé. Spokojnosť občana totiž musí byť na prvom mieste. Čaká nás spoločne ešte veľa krokov a výziev, kým bude tento stav naplnený, no nepochybujem o tom, že naše ciele dosiahneme.

Ján Šikuta, predseda Najvyššieho súdu

Andrea Moravčíková: Sudca aplikuje a interpretuje právo výlučne v záujme spravodlivosti

Rozhovor s podpredsedníčkou Najvyššieho súdu JUDr. Andreou Moravčíkovou

Sudcovský talár si obliekate od januára 2008. Po rokoch strávených na akademickej pôde a neskôr v advokácii prišlo teda rozhodnutie stať sa sudkyňou. Prečo ste sa rozhodli pre vstup do justície a pre profesiu sudcu?

Moje rozhodnutie vstúpiť do justície bolo rozhodnutím človeka, ktorý už v rámci právnických profesií mal čosi za sebou. Išlo o zrelé profesionálne rozhodnutie, ktoré zodpovedalo môjmu nastaveniu, vzťahu k právu a spravodlivosti, ktorý sa vytváral počas prvých 10 rokov po skončení školy. Akoby učňovské roky som strávila na akademickej pôde. Ešte počas štúdia som pracovala ako pomocná vedecká sila z dôvodu, že som mala pocit, že práve akademické prostredie mi dá možnosť premýšľať nad právnymi problémami, venovať sa špecifickým právnym inštitútom. Chcela som ísť viac do hĺbky a necítila som sa pohodlne v pozícii praktika.

Hneď po skončení magisterského štúdia som nastúpila na doktorandské štúdium na katedre obchodného práva a venovala som sa úzkej špecializácii - elektronickému obchodu a elektronickým právnym úkonom, predovšetkým záväzkovému právu, ktoré aj dnes považujem za kľúčovú oblasť môjho záujmu a tú oblasť práva, v ktorej sa cítim komfortne, ktorá vyhovuje môjmu spôsobu uvažovania, teda nachádzaniu spravodlivosti v súkromných vzťahoch.

Následne som však zistila, že to akademické je síce veľmi pekné, ale chýbal mi praktický rozmer v zmysle reálnej aplikácie práva na skutočné vzťahy tak, aby som videla hmatateľný výsledok. Paralelne som preto tri roky vykonávala advokáciu, stále som však hľadala to, čo by ma skutočne naplňalo.

Veľmi ma pri mojom konečnom rozhodovaní ovplyvnili slová pani profesorky Ovečkovej, výnimočnej osobnosti obchodného práva a mojej skvelej priateľky. Raz v rámci prednášky veľmi pekne vystihla, ako vníma jednotlivé právnické profesie. Dovolím si ju voľne parafrázovať. Jednoducho, pekne a zrozumiteľne, tak, ako to len ona vie, skonštatovala, že akademici majú veľkú slobodu a možnosť nad právnym problémom uvažovať a rozoberať ho zo všetkých strán, nikdy si však nie sú istí, či poznajú správnu odpoveď. Advokáti majú výnimočnú možnosť chrániť práva klienta a bojovať za neho, čo je však zároveň zväzujúce, keďže musia právo interpretovať v jeho prospech. Ako naj-slobodnejšie a zároveň najnáročnejšie označila povolanie sudcu, ktorý musí mať dosť múdrosti, aby správne právo aplikoval, pričom však nie je zaťažovaný tým, že to právo aplikuje v niekoho prospech.

Ja si dovoľm túto myšlienku dokončiť, sudca aplikuje a interpretuje právo výlučne v záujme spravodlivosti. Preto som sa rozhodla byť sudcom.

» *Sudca aplikuje a interpretuje právo výlučne v záujme spravodlivosti.* «

Ste sudkyňou obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu. Pri pohľade na váš životopis to vyzerá tak, že k tomuto odvetviu práva ste začali inklinovať už počas štúdií.

Áno, nejako sa to prirodzene vyvinulo z povahy toho, čo ma najviac zaujalo ešte počas štúdia. Medzi moje najobľúbenejšie patrili semináre teraz už pani profesorky Patakyovej, ďalšej kľúčovej osobnosti v mojom profesijnom vývoji. Od skončenia školy sme následne spolupracovali na mnohých projektoch, stali sme sa kolegyňami na katedre obchodného práva a ona ma asi najviac ovplyvnila pri tomto smerovaní.

A zároveň mám špecifické vzdelanie – gymnázium so zameraním na programovanie, dokonca mám maturitu ako programátor, inklinovala som k technológiám. Dodnes patrí medzi moje obľúbené čítanie populárna fyzika. Možno aj preto obchodné právo. Mám čiastočne technické myslenie a obchod je oblasť, ktorá vyžaduje racionálne, efektívne rozhodnutia, analytické myslenie. Aplikácia práva v oblasti ekonomických vzťahov má výrazné špecifiká, odlišnosti od tradičných občianskoprávných vzťahov. Vyhovuje mi aj to, že obchodné súdnictvo je typické advokátskym procesom. Okrem toho, že samotný spor je zvyčajne technický, veľmi odborný, vyplývajúci z reálnych hospodárskych potrieb daných účastníkov, títo bojujú pred súdom pre mňa tým najčistejším spôsobom, teda s použitím profesionála - advokáta.

Netreba zabúdať, že obchodné právo nie je len oblasť záväzkov a nejakého uhrádzania faktúr. Ide o komplexné právo pre veľmi komplikované vzťahy.

Síce som prestala pôsobiť na akademickej pôde, stále sa však obchodnému právu venujem v publikačnej činnosti a veľmi rada chodím prednášať kolegom sudcom, advokátom a občas aj študentom v rámci vybraných seminárov.

Keď tak nad tým uvažujem, moja profesia je skutočne mojím hobby. Pretože ak neriešim reálny problém, ktorý mám na stole ako sudca, tak sa snažím priniesť nejaké myšlienky formou publikácií alebo participáciou na rôznych projektoch, ako je rekodifikácia obchodného práva.

To, že je obchodné právo mimoriadne náročné, respektíve komplikované na vzťahy, bolo zrejme aj z mediálne a verejne sledovanej kauzy TIPOS.

Tipos je špecifická kauza, hoci nerada používam výraz kauza. Je to právny prípad, obchodný spor, z ktorého sa vyvinul učebnicový príklad, čo do procesného práva, tak aj do práva nekalej súťaže a základných princípov úplne klasických právnych inštitútov, ako zodpovednosť za škodu či bezdôvodné obohatenie. Tento prípad mal viacero rovín. Bol veľmi komplikovaný aj z procesného hľadiska, bol tiež komplikovaný špecifickým pozadím, ktoré sa začalo odkrývať až v období, keď sme v tomto spore rozhodovali ako odvolací súd. Podotýkam, že to bolo ešte v období predtým, ako sa prevalili súčasné informácie o nekalých praktikách v justícii. Spor bol pre mňa ako pre sudcu spravodajcu nesmierne náročný, pretože bol veľmi rozsiahly, spis mal niekoľko tisíc strán, bolo tam množstvo námietok oboch strán, bol tam historický nános, mediálne to bolo známe a každý už mal názor, hoci spis videli len sudcovia. Napokon som však osudu vďačná, že som na tejto veci mohla pracovať. Ja som sa veľa naučila z pohľadu schopnosti získania odstupu, nadhľadu, schopnosti vysporiadať sa so skutočne komplikovanou argumentáciou. Táto kauza je zrejme ukázkovým prípadom toho, ako by sa spor zrejme nemal vyvíjať. Síce vykresloval množstvo zaujímavých právnych názorov, no

trval neprimerane dlho – skoro 20 rokov, a stal sa zvláštnou stigmu vtedajšej justície. Som rada, že napokon aj v dovolacom prieskume rozhodnutie obstálo.

Spomíname mediálne sledovanú kauzu. Dnes je verejná objednávka taká, že práve v takýchto prípadoch by mal pred médiá predstúpiť priamo sudca a verejne vysvetliť, prečo senát rozhodol, ako rozhodol.

Čo sa týka komunikácie rozhodnutí samotným sudcom vo vzťahu k verejnosti, osobne s tým nemám problém. Sudca by mal vedieť odprezentovať svoj právny názor vo vzťahu k riešenému prípadu tak, aby tomu boli schopní jeho prijímatelia porozumieť. Netreba zabúdať, že nejde iba o účastníkov daného sporu, alebo v trestnej veci len o vec toho daného obžalovaného. Vždy ide o spravodlivosť samotnú, o to, aby spoločnosť rozumela a mala pocit, že súd koná tak, ako sa to očakáva, teda nezávisle, nestranne, so znalosťou práva a spôsobilosťou interpretovať ho na riešený prípad.

Pri mnohých kauzách je však ťažké vytrhnúť ich podstatu, preto môžu mať sudcovia zábrany vyjadriť sa verejne, keďže sú si vedomí všetkých aspektov a detailov, ktoré vo veci museli riešiť. Treba to podľa mňa nechať na úvahu daného sudcu. Považujem však za nesprávne, ak verejnosť určitú neochotu prezentovať svoje rozhodnutie vníma automaticky veľmi negatívne, ako nejaké zastieranie spravodlivosti. Je to dané tým, že mnoho sudcov má pocit, že to, ako svoje rozhodnutie odôvodnili a ako svoje závery sformulovali, je už predsa dané v samotnom písomnom vyhotovení, a toto už netreba ďalej interpretovať, ale iba rešpektovať. Rozumiem aj tomuto názoru. Samozrejme, pokiaľ je dopyt po určitej komunikácii rozhodnutia súdu navonok, ak to nemôže urobiť daný sudca alebo senát, je dobré a dôležité, keď to urobí hovorca súdu.

Vo všeobecnosti si však myslím, že je dobré, ak je sudca schopný komunikovať svoje rozhodnutia navonok.

Samozrejme, byť sudcom prináša veľkú zodpovednosť. Vo vašom prípade je táto zodpovednosť väčšia z pozície podpredsedníčky súdu. Niečo v tomto duchu naznačila aj pani prezidentka pri vašom menovaní.

Vo funkcii som od 8. októbra 2020, čo je pre mňa výnimočný dátum, pretože pani prezidentka trafila narodeniny môjho otca. To ma veľmi potešilo a otca to dojalo, on sám je pre mňa veľmi dôležitou osobou. Pri vnímaní úlohy súdov je mojím prvým kritikom a zároveň viem, že veľmi citlivo vníma to, čo sa v súčasnej slovenskej justícii deje. Aj cez vnímanie sveta očami mojich rodičov, môjho životného partnera a vôbec ľudí, s ktorými sa dennodenne stretávam, nežijem v nejakej justičnej bubline, a uvedomujem si, aké je dôležité to, ako ľudia vnímajú práve Najvyšší súd. Mňa sa veľmi dotkli, v zmysle, že mi pozitívne prenikli do duše a veľmi ma ovplyvnili, slová, ktorými sa mi prihovorela pani prezidentka, keď ma do funkcie vymenovala. Vyslovila očakávanie, že aj s mojím

prispieť sa Najvyššiemu súdu vráti prestíž, ktorá mu patrí. Ja sama hľadám spôsoby, cesty, ako túto úlohu splniť. Prirodzene, na tomto poli sa občas cítim neistá, pretože aj celý spoločenský vývoj je veľmi hektický a do toho máme turbulentný legislatívny vývoj.

Myslím si, že práve moja otvorená povaha a racionálne myslenie mi pomôžu

osloviť verejnosť a dať Najvyššiemu súdu šancu znova tú stratenú dôveru nadobudnúť. Pre mňa je primárne najdôležitejším to, že táto možnosť mi bola daná dôverou pána predsedu, ktorý je prvým terčom v tomto boji, je tvárou súdu a nesie tú najväčšiu zodpovednosť. Ja chcem k jeho vízií očisty a určitého odbremenenia od historických negatívnych nánosov prispieť tým, že budem vždy otvorene komunikovať, aj prostredníctvom médií formou komentárov. Myslím, že aj verejnosť musí cítiť, že sa veľmi zmenil spôsob komunikácie Najvyššieho súdu, snažíme sa reagovať na všetky otázky a podnety.

Tým, čím chcem prispieť ja, je zefektívnenie práce Najvyššieho súdu, skrátenie dĺžky konaní precíznym sledovaním plynulosti konania, výraznejšou spoluprácou so súdmi nižších inštancií a dosiahnutím toho, aby sme súd vedeli doplniť kvalitnými kolegami z nižších inštancií s výborným odborným zázemím. Myslím, že aj moja spolupráca s medzinárodnými sudcovskými organizáciami a budovanie nášho obrazu navonok by mohli byť dobrou cestou, ako k obnove prestíže Najvyššieho súdu prispieť.

JUDr. Andrea Moravčíková, PhD. bola 8. októbra 2020 vymenovaná prezidentkou Slovenskej republiky Zuzanou Čaputovou do funkcie podpredsedníčky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Do funkcie sudkyne bola vymenovaná v januári 2008, jej vstupu do justície predchádzalo viac ako 10 ročné pôsobenie na akademickej pôde. Na Okresnom súde Trnava začala pôsobiť na úseku obchodného súdnictva a od roku 2011 pôsobila ako sudkyňa a následne predsedníčka senátu Krajského súdu v Trnave v občianskoprávnom kolégiu. Sudkyňou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa stala v roku 2015 so zaradením na obchodnoprávnom kolégiu. Od roku 2017 svoje skúsenosti uplatňuje ako predsedníčka senátu Najvyššieho súdu. Celý život sa venuje predovšetkým obchodnému právu, zameriava sa na oblasť súťažného práva a obchodných záväzkových vzťahov. Je autorkou a spoluautorkou desiatok odborných publikácií z týchto oblastí, je spoluautorkou veľkých komentárov renomovaných vydavateľstiev k Občianskemu zákonníku a Obchodnému zákonníku a pôsobí ako členka redakčnej rady odborných časopisov *Zo súdnej praxe* a *Súkromné právo*.

Zuzana Flaková: Práca funguje, ak sú ľudia v tíme namotivovaní a stmelení

Od 1. júna 2020 sa stala novou vedúcou Kancelárie NSSR JUDr. Zuzana Flaková, ktorá sa v predchádzajúcom období presadila v Kancelárii Najvyššieho súdu SR ako riaditeľka rozrastajúceho sa analytického odboru. Ten sa rozčlenil na oddelenie dokumentácie, analytiky a komparistiky (ODAK), oddelenie riadenia projektov (ORP) a knižnicu Najvyššieho súdu SR. Vďaka efektívnemu manažmentu sa odbor vyformoval do dnešnej podoby a upevnil si tak svoju pozíciu medzi podobnými útvarmi iných (nielen domácich, ale aj zahraničných) inštitúcií. Riadenie Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prevzala v júni 2020 po nástupe JUDr. Jána Šikutu, PhD. do pozície predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Na začiatky v pozícii generálnej tajomníčky, na plány, ambície a osobné výzvy či na skúsenosti s ľuďmi sa pýtalo tlačové oddelenie.

Vaša doterajšia práca je badateľná v plynulom fungovaní analytického odboru. Aký prístup v manažmente, v riadení ľudí a v systéme práce je podľa Vás najúčinnejší? Máte to nastavené tak, že môžu bežať motory aj samé?

Plynulosť procesov je potrebná, no nie je to celkom tak, že po naštartovaní motory bežia samé. Aj auto sa občas pokazí, preto aj tu niekedy vyskakujú problémy. Ľudia musia cítiť najmä podporu zo strany vedenia, bez toho to nejde. Je potrebné určiť si nasmerovanie a mojou úlohou je potom len upriamovanie pozornosti na priority. Keď som pôsobila v ODAKu, tam bolo potrebné nastaviť procesy a personálne rozrastajúce sa oddelenie obsadiť. V prvom rade bolo dôležité vybrať vhodných

ľudí na tento typ práce, určiť kompetencie a presne ich prispôbiť potrebám na súde. V ďalšom kroku bolo potrebné ich zaradenie do organizačnej štruktúry, zdefinovanie pôsobnosti vo výkone súdnictva, samotné fungovanie oddelenia a v konečnom dôsledku do toho vstúpila aj práca s euro-projektami. Kľúčové pre mňa zostáva, že úspech je o ľuďoch. Keď sa vyberú dobrí ľudia, nepotrebujú mať nad sebou strážcu, ktorý ich bude nejakým spôsobom kontrolovať, lebo každý vie, čo má robiť. Kontrola medzi nimi navzájom funguje a hlavne si navzájom pomáhajú. Ak aj niekto nebol primárne presvedčený, že chce byť analytikom, časom ho tá práca natolko oslovila, že nepomýšľa v dohľadnom čase na iné povolanie.

Čo je pre Vás najvýznamnejšie pri výbere ľudí, povahové vlastnosti alebo vedomostné schopnosti?

Pre mňa je najdôležitejší tímový duch a spolupráca. Zo skúseností viem, že človek, ktorý je individualista a nevie pracovať v tíme, pre mňa nie je prínosom. Veľké vedomosti bez tímového ducha sú pre mňa nepoužiteľné a pre tím je jeho pôsobenie často deštruktívne. Viem, že na zvýšení odbornosti sa dá pracovať, ale neschopnosť pracovať v tíme je viac-menej neodstrániteľná. Z tohto dôvodu som kládla pri výbere ľudí dôraz na to, aby neboli individualisti, aby vedeli spolupracovať a dopĺňali sa. Nie je dobré, keď veci stoja na jednom človeku. Ja sama sa snažím pracovať s tímom ľudí okolo seba, ktorí mi pomáhajú a dávajú nápady. Práca funguje, ak sú ľudia v tíme namotivovaní a stmelení. Takisto sa dá pracovať s povahovými vlastnosťami. Na oddelení sú rôzne povahy, niekto je viac introvert, niekto extrovert, ale čo sa týka práce, všetci tam majú svoje miesto – niekto je viac kreatívny, niekto mechanický, ale navzájom sa ako celok dopĺňajú. Ľudia potrebujú vidieť výsledky svojej práce a keď je proces zdĺhavý, u podaktorých nastáva frustrácia. Vtedy je dobré prediskutovať problém. Ľudská stránka je pre mňa dôležitá, zvlášť kolektív.

Kým analytický odbor bolo možné tvoriť a formovať, v prípade vedúcej Kancelárie bolo potrebné naskočiť do idúceho vlaku. S akými ambíciami ste prijímali novú pozíciu a akým výzvam ste hneď na úvod čelili?

Možno sa to nezdá, ale ja sa nevidím v manažovaní takého veľkého kolosu. Vnímam to veľmi zodpovedne a stále mám tendenciu venovať sa radšej spisom, ako práci s ľuďmi. Skôr je táto pozícia pre mňa obrovskou výzvou. Som vďačná za túto možnosť, ktorá je naviazaná na možnosť pracovať s JUDr. Šikutom. Keď sa nad tým zamyslím, neviem si predstaviť iného predsedu, pri ktorom by som dobrovoľne išla do tejto funkcie. Je jednoduchšie, keď sa začiatok nastavuje na „čistej lúke“, ako keď nastúpim do niečoho rozbehnutého a prijímajú sa výslovne záchranné manévry, aby sme nejakým spôsobom išli ďalej. Ja som do tejto funkcie nastúpila v situácii, keď tu boli kontroly, audity, trestné oznámenia. Pre mňa pojem „udržiavanie“ znamená, že prídem do fungujúceho stavu, kde niekto dočasne vykonáva nejakú pôsobnosť, ktorú odovzdá nástupcovi. Ale toto sa, žiaľ, nedalo uplatniť. Moja predchodkyňa Mgr. Patrícia Špacírová robila záchranné kroky, aby to tu fungovalo a do toho na jar prišiel covid, čo bol tiež extrém. Do takejto situácie som od júna nastúpila ja. Boli síce prijaté dočasné riešenia včas, tie je však potrebné systémovo doriešiť. Po mojom nástupe som mala pocit, že musím byť ekonómka, prevádzkarka, musím ovládať rozpočet, zároveň byť údržbár, o všetkom by som mala vedieť, všetko mať, v merku“, poznať všetkých sudcov, zamestnancov, že musím vedieť odpovedať na všetky otázky, pretože všetky smerovali ku mne a všetky rozhodnutia boli na mne. Človek nemôže riadiť, keď o tom nič nevie, musí mať aspoň základnú vedomosť. Bolo potrebné identifikovať problémy a začať ich riešiť. Takže nástup bol veľmi ťažký. Podarilo sa nám to však prekonať bez nejakých znateľných väčších problémov alebo katastrof, ktoré by tu vznikli. Snáď sme to uchopili dobre. Riaditeľ Kancelárie Najvyššieho súdu Českej republiky mi po našom

zoznámení povedal, že skúsenosti z prostredia vnútri súdu si mám vážiť, lebo viem, o čom hovorím a ľudia ma, neopijú rožkom,. To, že som z vnútorného prostredia, je moja výhoda a viem, ako veci fungujú. Reálne som bola zvnútra v kontakte s prostredím a s kolegami asi 5 rokov, mala som dielčiu funkciu ako vedúca - teda v, strednom manažmente“ a predtým som pôsobila v advokácii, kde je úplne iný systém práce. Tam práca nepríde sama na stôl. Aj táto skúsenosť mi však dopomohla k efektívnejšiemu pohľadu na veci. Som optimistka a snažím sa to z časti preniesť aj do štátnej správy, ktorá je - ako všetci vieme - často ťažkopádnejšia a človeka to strašne unavuje a frustruje, že veci často dlho trvajú a výsledok sa dosahuje pomalšie. Dnes mám vytvorený určitý plán, v ktorom sa snažím pokračovať. Všetko to stojí a padá na ľuďoch, takže na tom som začala pracovať najskôr. Prírodné sa aj pri spolupráci ukázalo, kto má aké predstavy a ako to tu funguje. Proces sa stále nastavuje a musela som si zvyknúť, že niektoré veci sa nedajú vyriešiť zo dňa na deň. Vidím, že tento prístup pomaly prináša svoje ovocie a začína to fungovať, vzťahy sa zlepšujú – môžem to potvrdiť aspoň za zamestnancov – a verím, že majú aspoň trochu pocit, že niekto chytil oťaze a niekam to smeruje, že vieme, čo chceme a čo nechceme a máme nejaký plán.

» Človek nemôže riadiť, keď o tom nič nevie, musí mať aspoň základnú vedomosť. «

V úvode sme tiež mali nejaké predstavy, vízie a plány o spolupráci so zahraničnými súdmi, avšak nielen covid spôsobil spomalenie, no postupne sme zistili, že je potrebné najskôr vyriešiť vnútorné základné procesy a keď budeme mať upratané doma, potom sa môžeme pozerať smerom von a orientovať sa na susedné krajiny a na európske štruktúry. Nehovoriac o tom, že aj súd ako budova má svoje existenčné problémy.

S tými problémami súvisí zrejme aj havarijný stav budovy, v ktorom sídli Najvyšší súd na Župnom námestí v Bratislave, postúpili už témy o rekonštrukcii aj ďalej?

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa vystaňovalo koncom roku 2019, celý rok 2020 tu nesídli a celkom symbolické je, že od 1. januára 2021 máme budovu oficiálne v správe my. Snažila som sa zistiť, aký je momentálny stav, potom som urobila čiaru a idem úplne od začiatku. Ako právnik si netrúfam povedať, akým spôsobom alebo až do akej miery je potrebné budovu rekonštruovať. Ak sa tu aj robili nejaké štúdie, mne dostupné materiály mi na to nedávajú odpoveď. Podstatné bude dostať odpoveď od odborníka z oblasti stavebníctva, ktorý zhodnotí stav a poskytne vyhodnotenie celej situácie. Závety odborníka budú pre mňa smerodajné. Je potrebné sa poriadne na všetko pripraviť, čo najviac eliminovať problémy, aby sa ľudia mohli čo najrýchlejšie vrátiť. Všetci vieme, že budova je v katastrofálnom stave. Za stavu, keď nikto nevie, čo všetko tu môže zlyhať, je pre mňa nepredstaviteľné robiť rekonštrukciu za plného chodu súdu. Charakter našej práce si vyžaduje sústredenie a pokoj.

Rozpočet Kancelárie, podobne ako aj u ďalších štátnych rozpočtových kapitol, bol znížený o 10 % oproti minulému roku. Má už Kancelária NSSR plán, ako sa s týmto finančným škrutom vysporiadať?

Celoplošne boli v krajine znížené jednotlivé kapitoly okrem zdravotníctva, školstva a obrany. Bolo to v podstate spôsobené pandemickou situáciou a toto je finančná účasť nás všetkých. Nebola tu pre nikoho možnosť akéhokoľvek vyjednávania. Máme teda o 10% menej finančných prostriedkov a týka sa to aj pracovných miest. S osobným úradom pracujeme na systemizácii a beriem to ako krízový manažment. Snažíme sa to riešiť kumulovaním funkcií a tiež zefektívnením činností jednotlivých zamestnancov. Prioritou je zefektívniť chod Kancelárie okrem výkonu súdnictva (okrem sudcov a k nim prislúchajúcemu administratívneho aparátu). Taktiež sme ako ďalší problém identifikovali nespokojnosť s niektorými zamestnancami, ktorá sa tu nikdy neriešila a počty miest sa len navyšovali, pričom nikto neskúmal ich efektívnosť. Preto som si najprv pre ilustráciu urobila prehľad nevyťažných a preťažených zamestnancov a riešenie tejto situácie je tiež mojím cieľom. S tým potom súvisí aj zastupovanie zamestnancov, ktoré tu doposiaľ nebolo riadne nastavené. Veľa tiež bude závisieť od Najvyššieho správneho súdu, ktorý nám ovplyvní počty miest sudcov a k nim prislúchajúcemu administratívneho aparátu. Je tu príliš veľa premenných, ktoré nám nie sú jasné a k riadnemu naplánovaniu je potrebné počkať si na ďalšie odpovede na otázky. Veľa ľudí prichádza s nápadmi a odporúčaniami, za čo som veľmi vďačná. Nebudem tvrdiť, že škrty sa nikoho nedotknú, zrejme každý uzná, že to nie je možné, ale budem sa snažiť usporiadať všetko tak, aby to bolo v čo najmenšom rozsahu.

Je potom z personálneho hľadiska priestor na rozširovanie počtu asistentských miest pre sudcov v senáte?

Myslím si, že je to reálne. Aj keď sa zdá, že 5 rokov je dlhý čas, zisťujeme, že to tak nie je. Mojm cieľom do budúcnosti (možno v roku 2022) je obsadiť klasické trojčlenné senáty štvrtým asistentom. Je veľký problém, ak zo senátu vypadne asistent na základe rôznych životných okolností a nemá určeného zastupujúceho asistenta. Predpokladám, že keď bude v senáte štvrtý asistent, tieto situácie sa budú dať zvládnuť lepšie. V novom rozvrhu práce na rok 2021 sme už ošetrili zastúpenia a prideliť sme konkrétneho asistenta k sudcovi, čo doposiaľ aj neformálne v mnohých senátoch fungovalo. Štvrtý asistent, ktorý prichádza do senátu, bude mať možnosť zaškoliť sa a byť k dispozícii všetkým sudcom senátu, rovnako ako pomôže zvládnuť situácie s potrebným zastúpením a pritom sa učiť systém práce v senáte. Som optimistka a verím, že by bolo dobré, keby sa senáty posilnili. Musím tiež rátať s určitou fluktuáciou, ktorú jednoducho nezastavíme zo dňa na deň, ale dôležitejšie je to, čo vnímam aj ako bývalá asistentka, vytvoriť dostatočné podmienky, aby tu asistenti zostávali. Mojm cieľom je vytvorenie odborného právneho personálu pre sudcov, priznať im určitý status a dať asistentskému povolaniu úroveň a dôležitosť, aby hlavným motívom pre asistentov nebol po justičnej skúške výkon funkcie sudcu a s tým súvisiaci statusový a finančný faktor. Dôležitejšie je pre mňa postarať sa o ľudí, nielen prijímať nových zamestnancov. Jeden kvalitný asistent je viac ako dvaja, traja priemerní. Klúčom je zastabilizovať to, čo tu je, mať tu najlepších z najlepších - výborných asistentov a keď sa mi toto podarí, môžem dvíhať počty. Nepreskočím ten prvý krok. Musím najskôr robiť kvalitu, aby som mohla riešiť kvantitu, aby sa cítili naplnení a motivovaní a, samozrejme, za svoju prácu adekvátne odmeňovaní. Vtedy totiž vie človek aj pridať, zaťat zuby, nejaký čas robiť prípadne niečo navyše, lebo vie, že chodí do práce rád, dáva mu zmysel, je ochotný tomu aj niečo obetovať. Ak je to preňho nejaká prestupná stanica alebo nutnosť, ktorú musí vydržať – tam sa ťažko pracuje s nejakou motiváciou. Pred pár rokmi sme tu ešte mali situáciu, keď bolo asistentov iba pár. Za minulé funkčné obdobie došlo k obrovskému nárastu počtu asistentov, z pár desiatok asistentov máme takmer stovku, a to je už celkom veľké oddelenie.

Na súde prebieha aktuálne procesno-organizačný audit, aké máte od neho očakávania?

V prípade procesno-organizačného auditu vznikla pracovná skupina, ktorej súčasťou je zamestnanec takmer z každého útvaru a zároveň sú tam konzultanti od dodávateľa, ktorí majú podelené naše útvary a pracujú s jednotlivými procesmi. Je to spoločnosť, ktorá sa venuje auditom, či už na súdoch alebo v súkromných spoločnostiach. Podstatné je, aby navníмали naše špecifické prostredie. Ako výsledok auditu očakávam základné zmapovanie procesov a inventúru východzieho stavu. To tu veľmi chýba. Keď odíde zamestnanec povedzme po dvadsiatich rokoch, veľa vecí sa stratí, to platí aj pri sudcoch, teda celkovo tu chýba inštitucionálna pamäť. Mali by sme dostať aj návrhy opatrení na zefektívnenie procesov a odstránenie byrokracie. Na výsledky hľadím s očakávaním. Momentálne sa procesy spisujú a podrobne mapujú. Ale už len to, že tu niečo také máme a niekto urobí celoplošnú inventúru celého systému, je pre mňa úžasné. Keby to chcel niekto samostatne spísať, bola by to nadľudská úloha. Z výsledkov si budeme vedieť určiť ďalšie ciele a priority. Robíme to s cieľom zvýšenia pracovnej úrovne, veď žijeme v 21. storočí.

Všeobecne je možné skonštatovať, že organizácia a vedenie každej inštitúcie nie len na Slovensku, ale aj vo svete, je postihnuté pandemickou situáciou a výkričníkom menom COVID – 19. Zvýšené hygienické opatrenia, ROR, homeoffice sú, žiaľ, heslá dnešnej doby. Pochopiteľne, pri prevzatí funkcie si nikto takú úlohu nepýta, je to prirodzená súčasť (v dobrom aj v zlom). Aké obmedzenia to predstavuje pre Kanceláriu a akým úlohám ste čelili v súvislosti s touto okolnosťou?

Bezpečnosť pri práci bola doposiaľ v tejto administratívnej sfére v úzadí, predsa nie sme na stavbe, ale zrazu začala byť otázka bezpečnosti pre infekčné ochorenie, ktorému čelíme, veľmi aktuálna.

Situácia je úplne nová a nikto nevie, čo treba presne robiť, veci nie sú pre nás celkom jasné, niečo môže povoliť vláda, niečo hygienik, otázný je postup prijímania opatrení na pracoviskách, atď. Celé toto teoretické odvetvie okolo (právne predpisy napríklad) musí reflektovať na nový stav. Vystávajú otázky, do akej miery je zamestnanec zodpovedný, aká je zodpovednosť zamestnávateľa, čo všetko sa má na ochranu zabezpečiť. Toto boli okolnosti, v ktorých som sa ocitla a nevedela som, ako postupovať. Samozrejme, základné informácie ako rúška, ruky, odstup sú jasné, ale veľká otázka bol home-office (HO). Dovtedy v štátnej správe bol nemysliteľný. Už po prvej vlne začali chodiť z úradu vlády pre štátnu službu dotazníky, ako HO fungoval v inštitúcii. Zákonník práce na to reagoval, no my sa ním riadime len podporne a preto sme sa ocitli vo vákuu a zostalo otázne, ako postupovať. Bolo potrebné nastaviť pravidlá vykonávania HO, technicko-organizačné zabezpečenie výkonu práce v domácom prostredí, počítačovú techniku, prístupy na sieť, bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou pracovného úrazu počas HO a s mnohými ďalšími úskaliami. Priniesla to doba a musíme sa prispôbiť. Myslím, že sa nám to celkom podarilo a chcela by som, aby už všetci mali notebooky, aby v prípade akejkoľvek situácie, keď sa asistent alebo iný pracovník nemôže dostaviť - aby mu bola práca z domu umožnená. Zatiaľ naďalej v napĺňaní tohto cieľa pokračujeme. Samozrejme, sú útvary, kde HO nie je možný, napríklad podateľňa, avšak pri vyhovujúcom pracovnom režime pri striedaní zamestnancov sa aj to dá zvládnuť. Podstatná je kolegialita a fungovanie sa dá zabezpečiť len prostredníctvom zodpovedného prístupu k práci. Covid ľuďom poprevracal hodnoty, trochu sme sa zastavili a začali si vážiť aj bežné a doposiaľ samozrejme veci. Či už ísť s niekým na kávu, ísť do obchodu. Človek si začne vážiť veci až vtedy, keď ich stratí. Akonáhle nám to zakázali – všetci sme začali chcieť športovať, potrebovali sme ísť von napriek tomu, že dovtedy sme sedeli pred televíziou. Keď uchránime celok, nebudeme tu mať incidenty nákazy a nebudeme mať karanténne opatrenia, ktoré by mohli ohroziť vedenie alebo chod inštitúcie.

» Covid ľuďom poprevracal hodnoty. «

Pri aktuálnom medializovanom diani v justícii (nedôvera obyvateľstva, trestné stíhania, odvolávanie sudcov, reformy v justícii) je pomerne náročné zachovať si nadhľad a primeraný odstup. Zasahuje to do vedenia Kancelárie?

Áno, sme súčasťou justície, ale veľmi striktné sa snažím zdôrazňovať, že zamestnanci nemôžu za to, aká situácia je a že s tým nemajú nič spoločné – vykonávajú si svoju prácu dobre a riadne. Áno, zastrešujem Kanceláriu aj pre samotných sudcov – vytváram podmienky aj pre nich, ale urobilo to vnútorne vo mne diferenciaciu – nehádzme zamestnancov a sudcov do jedného vreca len preto, že pôsobia v oblasti justície! Tu mám tendenciu zamestnancov z mediálneho diania vyčleňovať. Osobne mám ten názor, že žiadny extrém nie je dobrý. Myslím si, že každé povolanie má nejaký svoj životný cyklus a keď je raz na vzostupe, musí byť aj v recesii a zažiť si pád. Momentálne sme zrejme v justícii dno dosiahli a teraz sa snažím sústrediť na to, aby sme ju očistili, odrazili sa a podme už niečo budovať nanovo. Celkovo situáciu v justícii na Slovensku – nehovoriac o covide – možno nazvať, vojnovým spravodajstvom – nie je to o budovaní, nie je to o tvorení niečoho – teraz sa naozaj zachraňuje, čistí a nanovo sa nastavuje a keď toto vyriešime, tak môžeme robiť nadstavbu a niečo tvoriť.

Riadite sa vo svojej profesii nejakými životnými zásadami, darí sa ich uplatňovať?

Mojou hlavnou zásadou je, že stále pochybujem, ale v tom zmysle, že si stále vyhodnocujem pre a proti. Netrúfam si povedať, že toto je takto a hotovo! Možno je to protichodné s mojou pozíciou, ale rada dávam priestor ďalším argumentom a stále sa snažím o veciach diskutovať. Mám veľmi rada prácu v tíme a brain-stormingy. Nerada by som sa dostala do fázy, že nechcem počuť niekoho názor a nechcem pripustiť diskusiu. To je vec, ktorú som sa naučila od pána predsedu, že vždy si treba vypočuť všetky názory a prítomnosť pochybností je nevyhnutná pre zodpovedný záver. Pri právnom riešení prípadov sa vždy pochybuje, nikdy nemôžem povedať, že tento názor je správny a takto to je. Aj najväčší profesori, odborníci stále pochybujú a stále medzi sebou diskutujú. Toto je pre mňa smerodajné aj v bežnom živote. Skoro vždy sa mi tento prístup osvedčil. Človek, ktorý je skalopevne o niečom presvedčený, je len obmedzený tým, že nie je schopný diskutovať. Mám rada aj kritiku, keď je konštruktívna. Myslím, že nie som ješitná a v momente u mňa nastáva proces zamyslenia. To je úzko spojené aj s dôverou ku kolegom. Jednoducho potrebujem vedieť aj názory, ktoré sa s mojimi možno nie úplne stotožňujú, aby som mala čo najviac informácií. Lebo ja musím rozhodnúť za všetkých a musím zvážiť každú stránku veci.

Vaša pozícia je o práci s ľuďmi, ako vnímate zamestnancov z Vašej pozície?

Keď som začínala pracovať s ľuďmi, ktorých som nepoznala a začínala som si prechádzať jednotlivé oddelenia, často ma prekvapilo, že keď sa ľuďom dal priestor, mali veľa dobrých nápadov, ktoré stačilo už len správne nasmerovať. To je pre mňa veľmi podnetné. Veľakrát som sa čudovala, prečo taký nápad neprišiel skôr. Ľudia potom strácajú chuť niečo meniť. Stretla som sa s tým, že v štátnej správe je kreativita potláčaná, ľudia sú zvyknutí, že sa nemajú pýtať, ani riešiť. Tým sa však dosiahne len to, že človek neurobí nič navyše, lebo je naučený ísť len vo svojich kolajách. Ak prejavil nejakú invenciu, nedostal pozitívnu reakciu. Sme zvyknutí, že sa potláča vlastná kreativita. Keď som sa pýtala: „prečo ste mi to nepovedali?“, odpoveďou bolo: „ja toto nerobím, nedovolil by som si to“. A to je problém komunikácie. Informovanosť tu nefungovala, všetko sa tajilo. Preto zdieľam názor pána predsedu, a za tým účelom sme zriadili aj informačný kanál pre zamestnancov a sudcov smerom dovnútra, aby sme mali ako odosielať informácie do inštitúcie, čo malo obrovský ohlas. Je to vec, ktorá nás nič nestojí a nie je to

žiaden objav – ide len o využitie informačného kanálu, ktorý dáva zamestnancom pocit spolupatričnosti a zainteresovanosti a najmä to má za cieľ vyvracať „chodbové reči“. Zlá informovanosť alebo komunikácia vedie k nepochopeniu. Keď sme prišli s hocičím novým – odozvou bol vždy strach,

vynárali sa otázky, čo to zas bude a trvá dlho, pokiaľ ľuďom vysvetlíte, že to je pre nich. Všetci sme si to zažili a vieme, ako veľmi informovanosť a otvorenosť chýba. Od ľudí očakávam kolegiálnu, neviem každému zniesť modré z neba, nedá sa to. Snažím sa, aby sa každý mal fajn a hlavne sa snažím veci nastavovať spravodlivo. Ak neviem vyhovieť jednému, tak nevyhoviem nikomu. Nechcem robiť ústupky alebo zvyhodňovania, toto je podľa mňa najhoršie. Snažím sa aspoň vysvetliť aj nepopulárne rozhodnutia, čo niekto zoberie a niekto nie. Ja tiež nie som neomylná a som človek, mám svoj lepší aj horší deň, ale vnímam to tak, že to celé nie je len o mne. Keď ten celok nebude fungovať, tak môžem robiť čokoľvek. V prvom rade zamestnanci musia fungovať ako celok. Každý je nahraditeľný a či už tu budem ja alebo niekto iný, ono to pôjde.

Akú agendu by ste chceli odovzdať po skončení funkcie?

Mne by stačilo, aby boli nastavené procesy. Ciele, ktoré si vytýčim, by som rada dotiahla a bola by som spokojná, keby fungovali, či už ide o asistentov, ODAK, rekonštrukciu budovy alebo zjednocovanie. Napríklad by sme mohli opäť vydávať zberku v tlačenej podobe – bol by to príjemný návrat k dávnejšej tradícii s veľkým významom, napríklad pre krajské sudy. Chcela by som tiež, aby sa rozbehol informačný systém. Keď budem funkciu odovzdávať, bola by som spokojná, ak by boli nastavené tieto procesy a na nich sa už následne dá budovať a nadstavovať a vylepšovať ich.

Keď človek vníma všetky úlohy, ktoré pred vedením inštitúcie stoja, a s akým nadhľadom je potrebné ich riešiť, na záver mi nedá nepoložiť otázku, aké je najväčšie dobrodružstvo Vášho života?

Úplne bez ohľadu na prácu je moje najväčšie dobrodružstvo môj syn. Asi to povie každá matka. Je to také kliše, no obráti to život hore nohami a je to úplne tak. Pokiaľ si to človek zažije, je to obrovská životná skúsenosť. Časom to postupne možno bude inak, ale môj syn ešte nemá ani 2 roky, takže ja zažívam úplný začiatok a je to pre mňa také bezprostredné. Nastupovala som jednak z rodičovskej skôr do práce a do toho prišla funkcia vedúcej, takže je to trochu divočina a skutočne veľké dobrodružstvo všetko to sklbiť. Má to svoj význam, lebo ten tlak v práci, všetka tá zodpovednosť sa u mňa končí, keď prichádzam domov a vidím syna. Ten mi nedovolí sa ďalej zaoberať prácou a život sa prepne niekde inde, hlava sa zregeneruje. A zas naopak, keď prichádzam do práce, teším sa na ňu. Možno si to užívam viac, ako keby som bola dlhšie na rodičovskej dovolenke, takto mi nestihne vzniknúť rutina. Snažím sa robiť obidve veci naplno a vyťažiť z toho čo najviac.

pripravilo Tlačové oddelenie Kancelárie NS SR

Ivana Mičková: Sme na ceste modernizácie Najvyššieho súdu a zvyšovania jeho dostupnosti občanom.

Rozhovor s projektovou manažérkou Oddelenia riadenia projektov Kancelárie Najvyššieho súdu SR.

V septembri 2019 Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uzatvorila zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu národného projektu „Informačný systém Kancelárie Najvyššieho súdu“. Čo to znamená?

V súčasnej dobe sa kladie veľký dôraz na informácie, údaje a prácu s nimi. Každá organizácia, či už v súkromnom alebo verejnom sektore, na dennej báze pracuje s informáciami a údajmi v rôznom rozsahu a rôznej podobe. Informáciám a údajom sa prikladá vysoká dôležitosť, pričom, ak hovoríme o údajoch, nemyslíme osobné údaje. Pojem údaj, informácia či dáta je nutné vnímať v širšom význame. Každá pracovná činnosť je vo svojej podstate prácou s informáciami a údajmi, preto sa každým dňom zväčšuje ich množstvo a zvyšujú sa aj nároky na spôsoby ich spracúvania a vyhodnocovania, čo v konečnom dôsledku môže viesť k zvyšovaniu náročnosti výkonu a spomaľovaniu procesov danej organizácie. Práve dobre nastavený informačný systém vie byť vhodným riešením pre rýchle a efektívne získavanie, spracúvanie a vyhodnocovanie informácií a údajov potrebných na ďalšiu činnosť organizácie, s pozitívnym výsledkom šetrenia nielen času, ale aj nákladov organizácie pri jej riadnom chode. Informačný systém je technickým riešením zberu, uchovávaní, prenosu

a spracúvania informácií a dokumentov, podporujúcim integráciu pracovných procesov. Vytvorenie informačného systému na pôde Kancelárie Najvyššieho súdu je realizované ako národný projekt financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Jedným z cieľov operačného programu je umožniť modernizáciu a racionalizáciu verejnej správy IKT prostriedkami. Zámerom je podporiť realizovanú reformu verejnej správy zavádzaním systémov s optimalizovaným workflow, systémov pre zdieľanie znalostí, maňagment kvality a podporu procesov.

Na čo má slúžiť Informačný systém Kancelárie Najvyššieho súdu?

Informačný systém bude pozostávať z dvoch celkov, z ktorých jeden má pokrývať rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu a činnosť jeho analytického oddelenia, tzv. analytický modul, a druhá časť vytvorí technickú podporu procesom Kancelárie Najvyššieho súdu, tzv. kancelársky modul. Cieľom analytického modulu je odstrániť zbytočnú nadprácu spojenú s vyhľadávaním a spracúvaním výsledkov rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu a zefektívniť proces uchovávanía a distribúcie výsledkov práce analytického oddelenia. Vďaka informačnému systému bude vytvorené centrálné úložisko všetkých rozhodnutí Najvyššieho súdu s inteligentným vyhľadávaním a absolútnou dostupnosťou pre sudcov Najvyššieho súdu a zamestnancov Kancelárie Najvyššieho súdu. Pri navrhovaní technických požiadaviek sme sa inšpirovali už existujúcimi technickými riešeniami zahraničných súdov, ako napríklad českým Najvyšším súdom, Spolkovým najvyšším súdom Nemecka či Európskym súdom pre ľudské práva. Čo sa týka kancelárskeho modulu, pre štátne rozpočtové organizácie je typický veľký rozsah nutných administratívnych procesov spojených s veľkou papierovou záťažou. Cieľom informačného systému je v čo najväčšom rozsahu odbremeniť zamestnancov pri administratívnych úkonoch, zjednodušiť a zefektívniť správu a schvaľovanie dokumentov, čím sa dosiahne očakávaná úspora času a finančných prostriedkov. Systém pokryje aj úseky podateľne, registratúry či štatistiku a výkazníctvo.

» *Sme na ceste modernizácie Najvyššieho súdu a zvyšovania jeho dostupnosti občanom.* «

Aké výhody bude mať zo zavedenia systému verejnosť?

Informačný systém ráta s vytvorením niekoľkých elektronických služieb. Za najdôležitejšiu považujeme publikovanie rozhodnutí Najvyššieho súdu na vlastnom webovom portáli. Najvyšší súd už dnes svoje rozhodnutia, samozrejme, publikuje, no informačným systémom chceme jednoznačne zvýšiť dostupnosť rozhodnutí, zväčšiť rozsah týchto rozhodnutí aj smerom viac do minulosti a najmä rozšíriť existujúce vyhľadávacie kritériá a funkcie. Teda nastaviť vyhľadávacie kritériá tak, aby bolo vyhľadávanie pre občana jednoduchšie, prehľadnejšie, užívateľsky prívetivejšie a zároveň garantujúce získanie zodpovedajúcej kvalitnej informácie. Za veľký zlom považujeme možnosť vlastného autorizovaného prístupu pre sudcov z okresných a krajských súdov priamo do obsahu databázy súdnych rozhodnutí s možnosťou plného využitia inteligentného rešeršného vyhľadávania.

Prostredníctvom informačného systému zmodernizujeme možnosť podať žiadosť o nahliadnutie do spisu. Občanovi tak bude stačiť elektronický občiansky preukaz a číslo konania, v ktorom je účastníkom a bude si môcť o termín na nahliadanie do spisu požiadať jednoducho elektronicky cez webovú stránku súdu. Uvedené služby sú len jedným z niekoľkých čiastkových krokov na ceste modernizácie Najvyššieho súdu a zvyšovania jeho dostupnosti občanom. Veríme, že zavedenie tohto systému bude úspešným krokom Najvyššieho súdu a ďalším dôkazom zmysluplnosti v pokračovaní elektronizácie a modernizácie slovenského súdnictva ako celku.

Aké sú predpoklady využitia informačného systému do budúcnosti?

Je potrebné si uvedomiť, že zavedenie nového informačného systému nie je jednorazová záležitosť. Je to dlhý proces, ktorý v počiatkoch dokáže priniesť prvé výsledky veľmi rýchlo, no tam sa jeho cesta nekončí. Informačný systém musí neustále odrážať reálny stav chodu organizácie a pružne reagovať na všetky zmeny. Navyše, pri navrhovaní informačného systému je dobré myslieť viac do budúcnosti, a to na využitie systému a jeho potenciálu v širšom rozsahu. Veríme, že tak ako sa vo veľkej miere elektronizujú a zjednodušujú procesy a služby občanom v iných sektoroch, nezostane ani súdne konanie výnimkou. Elektronický súdny spis je dlho očakávanou

nutnosťou aj na Slovensku. Náš systém preto bude na to pripravený a bude schopný integrácie. Do budúcnosti nevyklúčujeme ani možnosť prepojenia s databázami súdnych rozhodnutí európskych súdnych inštitúcií pre lepšiu dostupnosť ich rozhodovacej praxe pre slovenských sudcov. Sledujeme vývoj a zavádzanie informačných systémov v ostatných rezortoch, napríklad Centrálny ekonomický systém Ministerstva financií SR, kde taktiež predpokladáme napojenie sa s cieľom zefektívnenia výmeny informácií a zjednodušenia ekonomických procesov v štáte.

Informačný systém Kancelárie Najvyššieho súdu je projektovaný tak, aby jeho vývoj nezastal nasađením, ale naďalej sa vyvíjal, prispôboval zmenám a tým zefektívňoval riadiace procesy a činnosť Najvyššieho súdu a Kancelárie Najvyššieho súdu.

pripravilo Oddelenie riadenia projektov Kancelárie NS SR

PROJEKTY AKO NÁSTROJ ZAVÁDZANIA ZMIEN NA NAJvyššOM SÚDE

Za začiatok reformného procesu na Najvyššom súde možno považovať január 2017, keď bola vznikom Kancelárie Najvyššieho súdu SR oddelená správa súdu od výkonu súdnictva. Vznik novej samostatnej rozpočtovej organizácie štátu znamenal vybudovať Kanceláriu tak, aby jednak zabezpečovala pre Najvyšší súd všetky zákonné povinnosti, a aby zároveň vytváraním priaznivého pracovného prostredia a zavádzaním inovácií, zefektívňovala činnosť Najvyššieho súdu a prispela tak k vymožitelnosti práva v podmienkach Slovenskej republiky.

Na zavádzanie akýchkoľvek zmien v inštitúciách verejnej správy je nevyhnutné vyčleniť potrebné ľudské kapacity, ako aj finančné zdroje. Tie je možné získať z vlastného rozpočtu alebo z iných verejných zdrojov prostredníctvom rôznych finančných nástrojov, ako sú operačné programy, granty, dotácie, a pod.

*» Len zmena pohľadu dokáže
posunúť veci vpred. «*

V roku 2018 sa preto Kancelária rozhodla využiť projekty financované z európskych štrukturálnych a investičných fondov k postupnému zavádzaniu inovácií a zmien. Na tento účel vzniklo v apríli 2019 oddelenie riadenia projektov, ktoré svojou činnosťou zodpovedá za plynulú implementáciu projektov. V súčasnosti má oddelenie štyroch zamestnancov na trvalý pracovný pomer a deväť

zamestnancov pracujúcich na dohody, podľa vopred zadaného rozsahu ich činností pre projekt, v súlade so schválenými rozpočtami projektov. Aktuálne sú v realizácii dva národné projekty, pričom tretí národný projekt je v štádiu prípravy a schvaľovania potrebných dokumentov zo strany riadiaceho orgánu.

Na úspešnú realizáciu týchto projektov je kľúčová nielen ich koordinácia podľa metodík a usmernení poskytovateľa nenávratného finančného príspevku, ale najmä vzájomná spolupráca všetkých zainteresovaných osôb a subjektov verejnej správy. Komunikáciou a zdieľaním informácií možno dospieť k najrelevantnejším riešeniam. Hĺbkovými analýzami aktuálneho stavu podporenými relevantnými dátami možno nájsť najvhodnejšie riešenie a odstrániť existujúce problémy a nedostatky.

*» Pri dosahovaní cieľov je kľúčová
vzájomná spolupráca. «*

Mechanizmus čerpania finančných prostriedkov z eurofondov je podmienený projektovým riadením, ktoré má svoje špecifiká a osobitosti. Zamestnanci oddelenia sa preto aktívne zapájajú do vzdelávania v oblasti projektového riadenia a sledovania aktuálnych trendov v tejto oblasti, spolupracujú v prierezových témach s ministerstvami a ústrednými orgánmi štátnej správy a dennodenne hľadajú možnosti pre zefektívnenie fungovania činnosti Kancelárie a Najvyššieho súdu. Okrem realizovaných projektov zamestnanci sledujú aktuálne výzvy a možnosti zapojenia sa do ďalších reformných iniciatív v rámci Slovenskej republiky a Európskej únie. Zároveň nastavujú metodiky vyhodnocovania štatistík a údajov, ktoré je nevyhnutné sledovať pri implementácii každého projektu, za účelom kvantitatívneho vyhodnocovania zavedených zmien s dôrazom na kvalitu týchto údajov.

Reformný proces je nikdy nekončiaci sa cyklus prijímania opatrení, ktoré dokážu zlepšiť veci verejné. Myslím, že v dnešnom rýchlo meniacom sa svete je aj pre Najvyšší súd nevyhnutné reagovať na tieto nové výzvy rýchlo a efektívne.

pripravila JUDr. Ing. Katarína Rejdovianová, vedúca Oddelenia riadenia projektov Kancelárie NS SR

„ZEFEKTÍVNENÝ NAJvyšŠÍ SÚD – FÁZA 1“ V KOCKE

Projekt s názvom „Zefektívnený Najvyšší súd – fáza 1“ patrí do kategórie národných projektov a je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa. Poskytovateľom nenávratného finančného príspevku v hodnote 2 398 315,15 eur je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Realizácia projektu sa začala v januári 2018 a jej plánovaný koniec je v auguste 2021.

Prečo je prijímateľom projektu práve Kancelária Najvyššieho súdu SR?

Kancelária Najvyššieho súdu SR plní úlohy spojené s odborným, organizačným, personálnym, ekonomickým, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (NS SR) podľa zákona o súdoch alebo iných osobitných predpisov. Práve pre tieto úlohy je prijímateľom daného národného projektu.

Aké sú východiskové problémy, ktoré by sa mali realizáciou aktivít projektu eliminovať?

Zo situácie na Najvyššom súde bolo identifikovaných 5 hlavných východiskových problémov

- nedostatočné kapacity či absencia analytických útvarov a podporných činností, minimálna elektronizácia interných procesov,
- výkon súdnej moci bez pridanej analytickej a informačnej hodnoty,
- nízka dôveryhodnosť verejnosti v Najvyšší súd (ako aj v justíciu vôbec),
- nízka transparentnosť a dostupnosť informácií,
- dĺžka konaní – dĺžka rozhodovacej činnosti a s tým súvisiaca komplikovaná vymožitelnosť práva

Čo je hlavným cieľom projektu?

Hlavným cieľom národného projektu je zefektívnenie činnosti NS SR, zvýšenie jeho transparentnosti, optimalizácia organizácie práce Kancelárie NS SR a implementácia inovatívnych riešení.

Čo sa v rámci realizácie uskutoční?

Projekt je rozdelený do troch hlavných aktivít, ktoré sú navzájom prepojené:

1. aktivita s názvom „*Výbudovanie a posilnenie analytických kapacít NS SR*“, v rámci ktorej sa uskutoční posilnenie odborných kapacít, ako aj analytickej jednotky na oddelení dokumentácie, analytiky a komparatistiky, vďaka ktorým dôjde k zefektívneniu interných procesov rozhodovania Najvyššieho súdu. Analytici majú z projektu zabezpečené vzdelávanie formou jazykových odborných kurzov a realizácie služobných návštev v rámci EÚ. Ďalej sa plánuje zavedenie štandardizovaných postupov a metodík a zavedenie funkčného systému zberu údajov pre zabezpečenie analytickej činnosti. Vytvorí sa databáza, ktorá bude základom pre evidenciu, spracovanie a výstupy rozhodnutí NS SR a ich analýz.

2. aktivita s názvom „*Procesno-organizačný audit a optimalizácia podporných procesov rozhodovacej činnosti NS SR*“, v rámci ktorej sa vykoná z názvu vyplývajúci procesno-organizačný audit, ktorého cieľom je identifikovať existujúce procesy, analyzovať ich nedostatky a navrhnúť odporúčania pre optimalizáciu procesov činností Kancelárie NS SR.

3. aktivita má názov „*Zvyšovanie transparentnosti činnosti NS*“ a je zameraná na sprístupňovanie audiovizuálnych záznamov týkajúcich sa rozhodovacej činnosti NS SR, súdnych pojednávaní a ostatnej činnosti NS SR na webovej stránke NS SR. V neposlednom rade sa v rámci aktivity plánuje úprava internetového portálu NS SR na zverejňovanie dokumentov zo súdnych pojednávaní, ako aj profesionálne spracovanie periodika DE IURE.

Kto je cieľová skupina v projekte?

Hlavnou cieľovou skupinou v projekte sú zamestnanci Kancelárie NS SR. V prvom rade sa projekt týka zamestnancov oddelenia dokumentácie, analytiky a komparatistiky, ďalej, s ich priamou podporou, aj sudcov a asistentov sudcov a v neposlednom rade i všetkých ostatných zamestnancov Kancelárie NS SR.

Aký je aktuálny stav realizácie projektu?

Aktuálne v rámci realizácie aktivít projektu pracuje na oddelení dokumentácie, analytiky a komparatistiky 12 analytikov, ktorí spolupracujú s odborníkmi na analytiku, metodiku a legislatívu. Pracuje sa na zostavení metodiky pracovnej činnosti ODAK a v neposlednom rade bola vypracovaná metóda výpočtu dĺžky konania na NS SR. Analytici tiež absolvovali zahraničné služobné cesty do Štrasburgu, Haagu, Luxemburgu a jednu tuzemskú služobnú cestu na Ústavný súd SR v Košiciach. Tiež sa aktuálne vzdelávajú formou školenia odborného anglického jazyka. V októbri 2020 bola podpísaná Zmluva o dielo s dodávateľom na vypracovanie „Procesno-organizačného auditu a optimalizácie podporných procesov v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a informačnej podpory Najvyššieho súdu Slovenskej republiky“, po ktorej sa začalo na danej zákazke intenzívne pracovať. V rámci tretej aktivity sa podľa plánu zverejňujú videozáznamy na webovej stránke Najvyššieho súdu, ktoré spracúva video technik pomocou profesionálnej video techniky zakúpenej taktiež z rozpočtu projektu. V spolupráci s IT oddelením sa pripravujú zmeny na webovej stránke Najvyššieho súdu, ktoré sa čoskoro zapracujú do aktuálneho webu. V štádiu prípravy je Manuál pre úpravu náležitostí vydávania, práce a distribúcie časopisu DE IURE a Memorandum o spolupráci.

Aké sú očakávané výsledky?

Po ukončení realizácie projektu sa predpokladá zmodernizovaný a štandardizovaný výkon súdnictva na Najvyššom súde. V podmienkach analytiky sa očakáva najmä prehĺbenie odborného aspektu činnosti sudcov a asistentov sudcov, zvýšenie odbornej kvality podkladov rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu, podpora zjednocovacej činnosti a v neposlednom rade aj zefektívnenie práce sudcov a zvýšenie kvality súdneho rozhodnutia ako výsledku súdneho konania. Realizáciou projektu sa zlepší prístup k informáciám, zvýši sa ich kvalita a zlepší sa ich proces využívania s prínosom pre inštitúcie súdneho systému, štátnej správy, univerzity, právnickú akademickú obec, slobodné právnické povolania a verejnosť. Zabezpečí sa efektívnejšie poskytovanie informácií a celkový prehľad o súdnych konaniach. Skvalitní sa pracovné prostredie, aplikujú sa moderné pracovné postupy a zvýši sa efektivita práce zamestnancov Kancelárie NS SR.

pripravilo Oddelenie riadenia projektov Kancelárie NS SR

HOMEOFFICE – ÚRADNÁ PRÁCA V DOMÁCOM PROSTREDÍ

Donedávna by bola predstava úradnej práce v domácom prostredí úplne nereálna. Pandémia však všetkých prinútila nájsť v krátkej dobe rýchle a efektívne riešenia a ukázala nám, ako sa veci dajú robiť. Z pozície odborov sa zamestnanci vždy snažia dosiahnuť výhodnejšie pracovné podmienky – s týmito okolnosťami však ani zamestnanci nepočítali. Bolo potrebné prispôbiť si nielen pracovný režim, ale aj domácnosť, zosúladiť program príslušníkov domácnosti, nehovoriac o potrebe dohliadať na vzdelávací

režim detí, ktoré zostali doma a učili sa dištančne, a nutnosti vysporiadať sa s mnohými ďalšími okolnosťami, ktoré sme doposiaľ nepoznali.

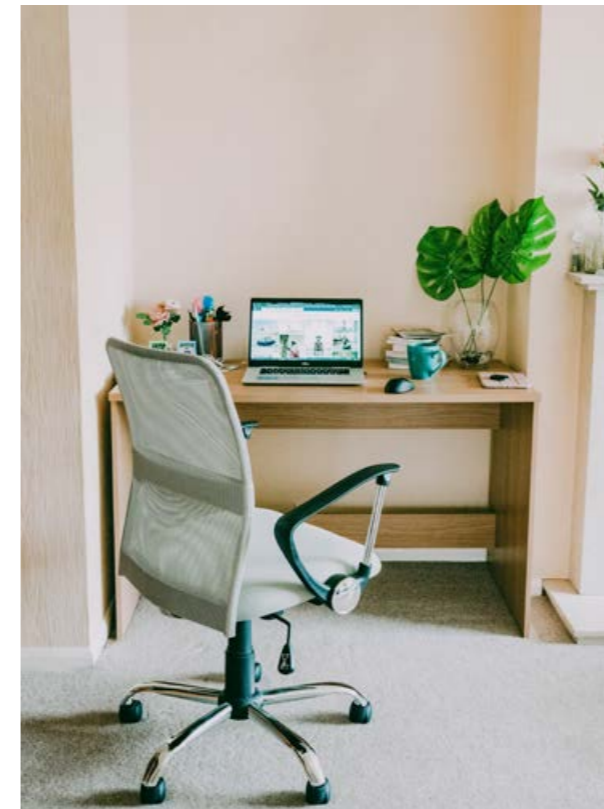
Pojem bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca pri práci mala vždy zásadný význam. Z pohľadu pravidiel, ktoré zamestnávateľ musí dodržiavať, je pandemická kríza situáciou, ktorej v novodobej histórii zamestnávateľia v prostredí nášho kontinentu doposiaľ nečelili. Pojem ochrany zdravia nadobudol nový rozmer.

Pandemická situácia je z pohľadu tak zamestnanca, ako aj zamestnávateľa, veľmi náročná. Zamestnanec okrem fyzickej hrozby čelí zvládaniu situácie najmä psychicky. Neprepadať panike, byť opatrný a obozretný, ale zároveň stále v plnom pracovnom nasadení, to sú podstatné momenty pozornosti. Rozvaha a zodpovednosť je kľúčom k riešeniu mnohých situácií. Zamestnanci na zhoršujúcu sa situáciu so zvyšujúcim sa číslom pandemickej hrozby reagovali pomerne intenzívne. Je ľudské mať strach zo všetkého, čo nepoznáme, máme predsa zodpovednosť a povinnosť postarať sa o najbližších. Za takých okolností je potrebné brať do úvahy rôzne parametre. Zamestnanecké organizácie stoja v pozore a snažia sa v prípade potreby dosiahnuť také pracovné podmienky, ktoré by boli z ich hľadiska vyhovujúce. Rozhodnosť je v danom prípade viac ako žiadúca. Nastavenie zrejmych pravidiel nebolo nikdy také potrebné, ako v tomto období.

Do našich každodenných životov sa dostal výraz „karanténa“, ktorý sme doposiaľ v pracovnom režime neaplikovali. Zrazu zamestnanec, ktorý bol zdánlivo zdravý, ale bol v bezprostrednom kontakte so šíriacim sa vírusom, musel zostať doma. Opatrenia prijímané v štáte s cieľom zamedziť šírenie vírusu je nevyhnutné rešpektovať. Zamestnanec, prirodzene pridružený aj jeho zamestnávateľ, čelí situáciám, keď v akomkoľvek čase, či vyhovujúcim, či menej, musí akceptovať, že zostane v karanténe, bez ohľadu na naplánované pracovné povinnosti a úlohy. Plynulý chod pracovných úloh však nesmie byť narušený, zákonné lehoty musia byť dodržané a chod pracoviska musí byť zabezpečený.

S pojmom karanténa bolo potrebné vysporiadať sa náležito a zodpovedne a zakomponovať ho do bežného života.

Krajina sa ocitla v núdzovom stave. Aj táto situácia bola pre zamestnanca novou. Rešpektovať obmedzenia, ktoré boli stanovené, neporušiť žiaden predpis, hrozba zvýšených sankcií, otázky charakteru „Môžeme ísť von?“, „Môžeme ísť do obchodu?“, „V akom čase ísť do obchodu?“, „Bude v obchode, čo potrebujeme?“, „Môžeme ísť do práce?“, „Ako ísť do práce?“ atď. sa vkradli do našich myslí a stali sa súčasťou každodenného plánovania. Od začiatku pandémie sme čelili týmto otázkam výraznejšie, až kým sa stav zásob v obchodoch podopľňal, panika ustúpila a z otázok a riešení sa stal zvyk. To všetko sú nové situácie, ktorým sme doposiaľ nemuseli čeliť a ktoré taktiež ovplyvňujú kolektívne zdravie, najmä po psychickej stránke.

Situácii sa prispôbovali aj predpisy. Doplňením Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. novelou č. 66/2020 Z. z. z 2. apríla 2020, účinnou vyhlásením 4. apríla 2020, sa do základného pracovnoprávneho predpisu doplnil § 250b o osobitné ustanovenia v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu. Nové ustanovenie vymedzilo časový rámec platnosti odchýlok ustanovení prvej až desiatej časti zákonníka, a to počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a dva mesiace po ich odvolaní. Predpis umožnil počas účinnosti opatrení, vydaných s cieľom predchádzania vzniku a šíreniu prenosných ochorení alebo opatrení prijatých pri ohrození verejného zdravia, zamestnávateľovi nariadiť výkon práce z domácnosti zamestnanca, pokiaľ to dohodnutý druh práce umožňuje a zamestnancovi priznal právo na vykonávanie práce zo svojej domácnosti, ak to dohodnutý druh práce umožňuje a na strane zamestnávateľa nie sú vážne prevádzkové dôvody, ktoré by

taký výkon neumožňovali. Ustanovenie zapojilo do pracovného vzťahu aj pojem karanténa a izolácia, počas ktorej nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy, ak osobitný predpis neustanoví inak. Zároveň bolo určené pravidlo, podľa ktorého zamestnanec, ktorý má dôležitú osobnú prekážku v práci z dôvodu karanténneho opatrenia, izolácie, osobného a celodenného ošetrovania chorého člena rodiny podľa osobitného predpisu alebo osobnej a celodennej starostlivosti o fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, sa na účely § 64 posudzuje ako zamestnanec, ktorý je uznaný dočasne za práceneschopného. Zákon upravil časový rámec včasného oznámenia rozvrhnutia pracovného času zamestnancovi, podobne aj oznámenie čerpania dovolenky zamestnancovi. Ustanovenie upravilo aj situáciu, ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu celkom alebo sčasti pre zastavenie alebo obmedzenie činnosti zamestnávateľa na základe rozhodnutia príslušného orgánu alebo pre zastavenie alebo obmedzenie činnosti zamestnávateľa, ako dôsledku vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu. Predpis určil, že v takom prípade ide o prekážku v práci na strane zamestnávateľa, pri ktorej patrí zamestnancovi náhrada mzdy v sume 80 % jeho priemerného zárobku, najmenej však v sume minimálnej mzdy.

Zakotvenie situácií do predpisov je kľúčovým momentom pre práva a povinnosti zamestnanca a zamestnávateľa a predstavuje odrazový mostík na ďalšiu úpravu pracovných podmienok.

Otázka, kde je určujúca hranica, ktorá zamestnávateľovi naznačí vážnosť situácie a určí jednak správny moment, ale aj druh rozhodnutia, ktoré je v danej situácii nevyhnutné na ochranu jeho zamestnancov, je kľúčová. Odpoveď má pre zamestnancov veľký význam. Hranicu môžu určovať okolnosti všeobecné z vonkajšieho prostredia, a to najmä zhoršujúca sa pandemická situácia, ale aj okolnosti z vnútorného prostredia zamestnávateľa, ako napríklad väčšie množstvo výskytov ohnisk nákazy na pracovisku alebo vyšší vek zamestnancov či iné hľadiská situácie. Odpovedať na dotazy zamestnancov o hrozbách a prijímaných opatreniach, pritom dodržiavať dostatočné nadštandardné hygienické opatrenia pre túto špeciálnu situáciu a stále mať zodpovednosť za inštitucionálne zdravie bolo vyriešené na pracoviskách Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky usmernením, ktorým bol povolený homeoffice za jasne definovaných podmienok. Stanovenie jednoznačných pravidiel výkonu práce v domácom prostredí je kľúčom k zabezpečeniu plynulého chodu pracoviska. Bez ohľadu na situáciu musí byť chod inštitúcie plynulý, lehoty dodržané, rozhodovacia činnosť nesmie byť ohrozená ani zdržiavaná.

V prípade Kancelárie Najvyššieho súdu SR bol prvýkrát nariadený homeoffice rozhodnutím vedúcej Kancelárie Najvyššieho súdu SR od 9. marca 2020, ktorý trval až do 3. mája 2020 a neskôr opäť na základe usmernenia vedúcej kancelárie z 26. októbra 2020. V usmernení bol zvolený individuálny prístup podľa druhu a povahy práce vykonávanej zamestnancom. S dôrazom na nerušené, včasné a riadne plnenie úloh. Písomný súhlas s vykonávaním práce z domu bolo možné udeliť zamestnancovi, ktorého druh a povaha práce to umožňovala, za platnosti domnienky, že zamestnanec svojím nástupom na výkon práce z domu prejavuje súhlas s prácou z domu a s podmienkami jej vykonávania.

Na základe usmernenia vedúcej Kancelárie Najvyššieho súdu SR zamestnanec vykonával prácu z domu v zásade v pracovnom čase od 8:00 hod. do 16:00 hod. Zamestnávateľ si ponechal oprávnenie kontrolovať plnenie úloh zamestnancov vykonávajúcich prácu z domu. Na tieto účely mohol využívať určený telefonický kontakt zamestnanca a ním určenú e-mailovú adresu. Vedúci zamestnanci svojho organizačného útvaru si viedli zoznam zamestnancov vykonávajúcich prácu z domu. Na účely riadneho výkonu práce z domu bolo nevyhnutné, aby zamestnanec, ktorý takto pracuje a charakter jeho pracovných úloh to vyžaduje, mal pripojenie na internet, mal k dispozícii potrebné vybavenie výpočtovou technikou a bol v pracovnom čase zastihnuteľný. Vedúca Kancelárie priebežne vyhodnocovala a posudzovala aktuálne potreby v súvislosti s včasným a riadnym plnením úloh a za týmto účelom mala možnosť súhlas s vykonávaním práce z domu kedykoľvek odvolať, a to tak individuálne, ako aj generálne. Spoločným súhlasom vedúca Kancelárie udelila súhlas s výkonom práce z domu pre všetkých zamestnancov všetkých organizačných útvarov pri dodržaní špecifických pravidiel pre podateľňu, elektronickú podateľňu, informačné centrum, oddelenie informačných technológií, oddelenie súdnych činností, knižnicu a asistentov sudcov, ktorým činnosť a výkon práce z domu riadi sudca, resp. predseda senátu. Práca so spisovou dokumentáciou bola určená v usmernení striktné, pod hrozbou závažného porušenia pracovnej disciplíny. Zostala zachovaná možnosť priameho nadriadeného, resp. vedúcej Kancelárie kedykoľvek zamestnanca aj počas práce z domu odvolať na nástup na pracovisko s oznámením zamestnancovi minimálne dva dni pred plánovaným nástupom okrem výnimočných a bezodkladných situácií. Za okolností, v ktorých by zamestnanec nemohol vykonávať prácu z domu alebo sa dostaviť po odvolaní na pracovisko (napr. pozitívny test na COVID-19, karanténa) boli vedúci zamestnanci zodpovední za ustanovenie zástupcu.

Z pozície zamestnanca ide o významný krok zo strany zamestnávateľa, ktorým je umožnený plynulý výkon práce s ohľadom na bezpečnosť a ochranu individuálneho zdravia každého zamestnanca. Vďaka včasnému rozhodnutiu bolo doposiaľ (január 2021) zachované zdravie zamestnancov inštitúcie bez vážnejších ohrození. Homeoffice funguje a zamestnanci usilovne pracujú aj z domáceho prostredia a oceňujú príležitosť, ktorú im zamestnávateľ poskytol s cieľom udržať kolektívne zdravie. p Veríme, že to tak zostane aj naďalej a na základe primeraných zamestnávateľsko-zamestnaneckých opatrení sa podarí zvládnuť túto špeciálnu situáciu.

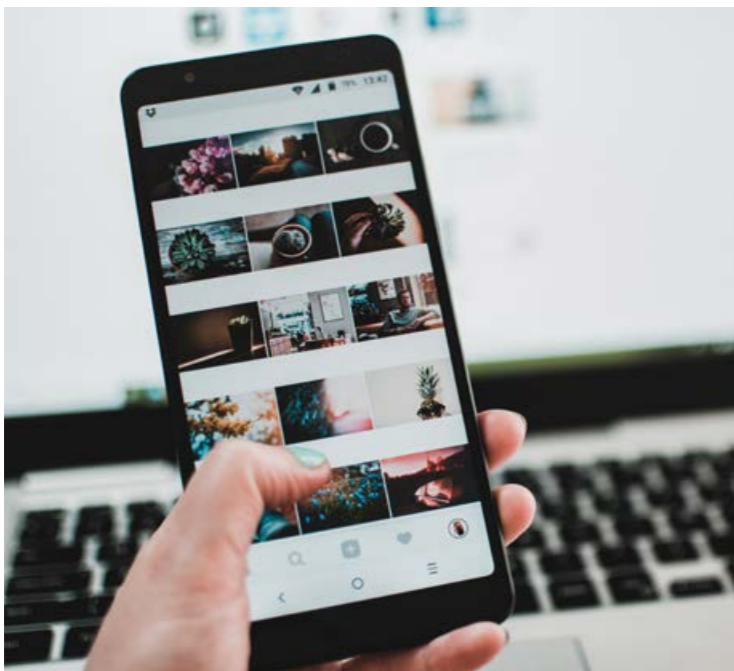
Aj napriek postaveniu zamestnancov a zamestnávateľov na opačné pozície, ktoré premostuje odborársky most, je potrebné klásť výrazný dôraz na veľmi intenzívnu spoluprácu, ktorá napomôže nájdeniu vhodného riešenia pre obe strany. Nikdy nebol význam spolupráce taký naliehavý, ako je dnes. Pri vyfiltrovaní všetkých bodov predstavujúcich „kameň úrazu“ v diskusii zamestnancov a zamestnávateľov a pri sústredení sa na úlohu – zvládnuť pandemickú situáciu, ktorú máme všetci spoločnú, ide hľadanie riešenia jednoznačne rýchlejšie. Pri zrejmom zadaní cieľov je predsa cesta pre obe strany tohto pomyselného „mostu“ spoločná. Preto vkladáme dôveru do zamestnávateľsko-zamestnaneckých vzťahov s nádejou, že aktuálna situácia povedie k posilneniu celospoločenského vzájomného porozumenia.

pripravila JUDr. Slávka Viteková, predsedníčka ZO OZJ pri KNSSR

AKTUALITY AKO DÔLEŽITÝ ZDROJ INFORMÁCIÍ

Predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky si ako jednu zo svojich priorít po nástupe do funkcie 20. mája 2020 stanovil okrem mnohých ďalších aj vytvorenie systému plynulého zabezpečenia informovanosti všetkých sudcov Najvyššieho súdu, ako aj zamestnancov Kancelárie Najvyššieho súdu. Aby bolo možné dosiahnuť tento cieľ, poveril zamestnancov z referátu komunikácie s verejnosťou (v súčasnosti tlačového oddelenia), aby v spolupráci s organizačným odborom a oddelením informačných a digitalizačných technológií vytvorili efektívny systém na platforme bežnej užívateľskej úrovne, prostredníctvom ktorej by mal každý sudca či zamestnanec prístup ku všetkým aktuálnym informáciám o dianí v inštitúcii. Predmetom informovania mali byť prioritne aktivity predsedu NSSR, taktiež všetky technické a organizačné informácie, personálne aktualizácie o jednotlivých zamestnaneckých pozíciách, ale aj informácie o zasadnutiach vedenia či o pripravovaných zmenách v inštitúcii.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je spolu s Kanceláriou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zamestnávateľom takmer 300 osôb (vrátane sudcov Najvyššieho súdu). Jednou z hlavných úloh bolo, vzhľadom na počet potenciálnych užívateľov, zabezpečiť, aby mal každý rovnaký prístup k týmto informáciám. Vhodným riešením zadanej úlohy bolo využitie existujúcej aplikácie Intranetu, ktorá na pracovisku už nejaký čas fungovala, a ktorá poskytla dostatočný priestor pre tento účel. Po definovaní požadovaných kritérií pre obsah informácií bol vytvorený systém databázy, do ktorej je možné pravidelne pridávať

informácie s chronologickým zoradením v časovej následnosti, ale taktiež s možnosťou ich rozčlenenia podľa obsahu, resp. kategórie s názvom útvaru, odkiaľ informácie prichádzajú. Po zadaní cieľa, zámeru a špecifikácie obsahu a spôsobu tvorby vznikli Aktuality na Intranete, ktoré majú uzatvorenú skupinu užívateľov, a to sudcov Najvyššieho súdu a zamestnancov Kancelárie Najvyššieho súdu. Databáza informácií je rozdelená do jednotlivých kategórií, do ktorých sú správy zaradované podľa zdroja, z ktorého vzišli. Sú nimi: analytické, ekonomické, Kancelária NSSR, organizačné, osobný úrad, právne, predseda NSSR a prevádzkové. Informácie sú dostupné filtráciou prostredníctvom kategórie alebo historickým zoradením. Vždy aktuálne a najnovšie informácie sú zobrazené na prvej strane užívateľského zobrazenia aplikácie Intranet.

Prvýkrát sa oficiálne dostali informácie k sudcom a zamestnancom prostredníctvom využitia Intranetu v júli 2020. Od tohto obdobia sú vnútorné informácie pravidelne aktualizované. Prirodzene, ďalšou otázkou, s ktorou bolo potrebné sa vysporiadať, bola pravidelnosť informovania. Úvodné dvojtýždňové fázy aktualizácie správ sa neskôr preklenuli do mesačnej fázy. Pandemická situácia ovplyvnila dianie v celej krajine a vzhľadom na pomalší vývin udalostí bolo potrebné prispôsobiť aj tento interval. Spočiatku bolo zvykom vždy po zverejnení nových informácií upozorniť sudcov a zamestnancov e-mailom o nových publikovaných informáciách. Proces tvorby a edukácie užívateľov o spôsobe využívania aplikácie však bol po niekoľkých týždňoch zavŕšený, bol vyhodnotený ako úspešný a v súčasnosti ponechávame už iniciatívu sledovania informácií na jednotlivcoch. V druhom polroku užívania máme v pláne prehodnotiť, nakoľko je projekt navštevovaný a či sa naplnil účel plynulého prísunu informácií.

Za prvých 5 mesiacov využívania informačnej platformy bolo sudcom a zamestnancom touto cestou sprístupnených približne 200 správ, v ktorých jedna správa zahŕňala celé penzum informácií. Bežná správa obsahovala často sumár aktivít daného organizačného útvaru za celý mesiac a informovala nielen o mesačných štatistikách, ale aj o problémoch, ktoré sa riešili, prípadne o novinkách či žiadostiach adresovaných všetkým zamestnancom o spoluprácu a ich súčinnosť. Súčasťou správ boli často aj prílohy, výsledky práce útvaru, fotografie či odkazy na výsledky práce zverejnené napríklad aj na webovom sídle.

Po úspešnom štarte projektu je možné konštatovať, že Aktuality na Intranete naplnili svoj cieľ informovať, a to nielen o aktivitách predsedu NSSR a vedúcej Kancelárie, ale aj o jednotlivých organizačných útvaroch inštitúcie, z ktorých je možné zistiť nielen bežné pracovné informácie či požiadavky riaditeľov odborov na spoluprácu zamestnancov a sudcov, ale aj prípadné obmedzenia na pracovisku, prebiehajúce údržbárske práce či iné okolnosti ovplyvňujúce či obohacujúce bežný pracovný deň. Pri pohľade na štatistiku zverejňovaných informácií je možné skonštatovať, že najčastejšie informujúcim subjektom prostredníctvom Aktualít na Intranete je autor projektu - predseda NSSR, za ním nasleduje v štatistike vedúca Kancelárie NSSR, následne analytický odbor, prevádzkový odbor, organizačný odbor, osobný úrad, odbor právny, legislatívny a vybavovania sťažností a nakoniec ekonomický odbor.

Realizácia tohto zámeru vytvorila vynikajúci základ pre ďalší rozvoj informovania smerom dovnútra a poskytla priestor na inovatívne nápady, ktoré v súvislosti s informovaním plánujeme v krátkom čase začať naplňovať. Aktuality na Intranete predstavujú priestor a cestu. Inými slovami, ide o vnútorné médium s uzatvoreným počtom odberateľov (užívateľov), avšak kvantita a pestrosť informácií závisí aj od prispievateľov – najmä vedenia a vedúcich zamestnancov a ďalších kolegov, ktorí sprostredkujú informácie určené na publikáciu pre zamestnancov. Preto je potrebné dodať, že spolupráca je kľúčom k úspešnej realizácii každého ambiciózneho projektu.

pripravilo Tlačové oddelenie Kancelária Najvyššieho súdu SR

DEIURE

INFORMAČNÝ OBČASNÍK NAJVYŠŠIEHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

© Najvyšší súd Slovenskej republiky, Bratislava 2021

ISSN 2453-8558